

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TYDENÍK

No. 10 (269) Vol. VII.

Authorized as second class mail Post Office Department Ottawa

Saturday, March 18, 1961

NEBEZPEČÍ
NOVÉHO IMPERIALISMU

Ivo Ducháček

Sovětská zahraniční politika se v posledních týdnech vyvíjí po dvou zřetelně odlišných cestách. V konečném bodě se ovšem obě cesty scházejí. Na jedné straně se Moskva tváří, jako by čekala na prezidenta Kennedyho, až se tak říkáje v Bilem domě zabýdli. Zdálnivě Moskva vyhovuje plánu prezidenta Kennedyho, aby v této přípravě době ani jedna ani druhá strana neudělala nic, co by mohlo zřítit případné dohody v budoucnosti. Na znamení dobré vůle moskevské televizi dokonce onedny vysílala přímé záběry z tiskových konferencí prezidenta Kennedyho. Současně však sovětský tisk mluví o dobrovolnosti s vyhrádkami. Tvrdí, že v mnohém se Kennedyho politika neliší od politiky Eisenhowerovy. V součtu tento obraz zdánlivě sovětské zdrženlivosti budí dojem, že se Moskva připravuje na to, aby mohla v budoucnosti říci: Byli jsme trpěliví, čekali jsme na projev skvělého změnky ve Washingtonu. Dnes zjišťujeme, že Eisenhower byl za osmačtá a Kennedy za dvacet bez dvou. Proto do toho uderíme, až už v Kongu nebo Laosu nebo v Bělehradu.

heavier oppression than some of the others.

Dr. PAPANÉK: That is quite true of recent times. But I would remind you that the protests against the Communists and the demonstrations, which occurred in East Germany, in Poland and in Hungary — also in some Balkan States — were first started in Czechoslovakia. As early as 1952, in the area around Pilsen, which had formerly been under American occupation, a very determined rebellion against Communist rule developed. It was ruthlessly put down by a great concentration of force. Hundreds of people were either executed outright — thrown into prison — or deported. And it became apparent that local rebellion was of no avail against so massive a force.

Mr. READE: In that case, we can accept the fact that there are as many people in Czechoslovakia as in the other Soviet-dominated countries of East Europe who cherish the memory of their independence and are bitterly hostile to the regime that has been imposed upon them.

Continued on page 2

CHARTA VÝMLUVNÝ SVĚDEK V DEJINNÉM BOJI ZA SVOBODU A LIDSKÁ PRAVA

Pavel Myslin

Sila Druhého československého odboje na půdě amerického kontinentu spočívala na dvou mocných pilířích. Především lze plným právem říci, že vedle hrdinného chování britského národa nezapůsobilo zde nic tak jako věc Československa. Oatini porobené národy, ucházející se o společnou přízeň a pozornost, přispívaly tento mimořádný úspěch "výborů organizovaných propagandě". Nebylo tomu tak. Americký i kanadský občan má propagandu vrozený odpor a jediná nepravdivá či jen zveličená zpráva vzbudí na dlouho jeho nedůvěru. A však československý štít byl ozdoben láskou k demokracii, úctou člověka k člověku, byl ozdoben jménem Tomáše G. Masaryka, který samostatnost Československého státu prohlásil na stejném místě a v pojetí stejných ideálů, na nichž byla budována velká demokracie americká. Česko-Love, který štít byl též ozdoben mučednickou korunou univerzitních studentů, lidických obyvatel, příkladným postojem celého národa.

Druhým pilířem úspěšné odbojové činnosti bylo nezestné nadšení a organizace krajanů. V každém krajaněmském středisku existovaly v době míru desítky různých spolků: organizace náboženské, svědomocné, divadelní, sokolské. Ani jedna složka nebyla schopna provést národní politickou akci na široké základně. Proto bylo nutno mít organizaci, která by nejen prováděla program v rozsahu celonárodním, ale která by také koordinovala a sblížovala spolky již existující, aniž by zasahovala do jejich zvláštního pole působnosti.

Tato fakta je nutno znova zdůraznit, protože v těchto dnech, když se takovému mohutné základně národní činnosti a boje za svobodu v Československu dostalo schválení kanadskou vládou, chceme s novou chutí a vytvrlostí vstoupit do nového období, avšak na starých, osvědčených základech.

Dovolavajíc se práv a svobody pro československý lid, poukazyjeme na skutečnost, že tak jako v minulosti, i v tomto mohutném zápase přimážíme Čechy, Slováci a Rusini oběti pro vítězství hodnot, na nichž spočívá civilizace lidstva. Památka Jana Masaryka, Milady Horákové, Rostí Sochorce, generála Píky, biskupa Romže, výmluvné mlčení odvlečeného pražského arcibiskupa Berana, hroby známé i neznámé a vnitřní odpor celého národa proti diktatuře — to jsou základní důvody pro naše politické poslání ve svobodném světě. Druhým pilířem musí být opět nadšený zájem krajanů a pevná organizace.

Jméno "Československé národní sdružení v Kanadě" zůstává, zachovalí jsme též v podstatě dosavadní program. A přesto změna, jejíž nastala udělením vládní listiny CHARTER na den národního svátku knížete Václava 28. září 1960, je dalekosáhlá. Jde o mnoho víc než o registraci, aby tak bylo znemožněno rozvratným živlům zmást veřejnost. Udělení práva a vlády nioh zmocnění v úslu "o udržení, posílení a vytvoření demokratického způsobu vlády na světě a zvláště v Československu", jak je uvedeno v článku (e), vyjadřuje právním aktem neousouhlas s současným totalitním režimem v Praze a aktivní podporu v něm společně cíli, jímž je svržení moskevských lokajů s bradčanského vrchu. Tento akt je mnohem víc než jakýkoliv proclitý projev, více volební slib, více než válnivá protestní resoluce. Má hodnotu trvalou, vše mavně nás i kanadskou vládu.

Vydávání listin, lat. c h a r t a .
Pokračování na str. 2

John Collingwood Reade Interviews Dr. Jan Papanek

Last Sunday, Dr. Jan Papanek was interviewed by Mr. Reade on CFRB program, "CANADIANS ALL". Mr. Reade is a well-known Canadian commentator. Dr. Papanek was Chief Delegate of the Czechoslovak Government to the United Nations from 1945 until the Communist coup d'état in 1948. He was a member of the Fourteen Man Committee which drafted the Charter of the United Nations. At the present time, Dr. Papanek is President of the American Fund for Czechoslovak Refugees with headquarters in New York.

The following is an extract from the interview:

Mr. READE: Is there such a thing as coexistence in East Central Europe? Is it not rather a question of how to escape from the tyranny of one group over another?

Dr. PAPANÉK: You are quite right. There is no co-existence in the East Central European States, now known as Satellites. While the Communists emphasize the desirability of co-existence everywhere else in the world, it is not a policy they practice in the countries they have subjugated.

Mr. READE: You are speaking, of course, with a special knowledge of conditions in Czechoslovakia, where I suppose a repressive policy is particularly noticeable, because Czechoslovakia survived as an independent democracy for some years after the war.

Dr. PAPANÉK: Not only that — but the Communist leaders, who took over the government from President Benes, were men of less character and influence than those in the other countries that fell under Communist domination. Consequently, they were more dependent on the guidance from Moscow — and believe me — they got it!

READE: I think that this explains what has always puzzled me. And that is that Czechoslovakia, which grew to great prosperity as a free country, should appear to be the least active in anti-Communist demonstrations. There have been protests and riots in Poland and East Germany, in Hungary and Roumania — but Czechoslovakia has been reasonably quiet and I suppose that this is because it is under even

Vzpomínka na TGM v Torontě

V neděli dne 5. března 1961 shromáždilo se na 500 krajanů ve výkonné upravené hale Masarykova domu, aby vzali hold památce bodovateli a prvnímu prezidentu Československé republiky T. G. Masarykovi. Z kanadských přátel dostal se federální poslanec pan Arthur Malloney, provinciální sekretář pan Yarekmo, prov. poslanec pan Thomson, kontrolor Dennison, městský starší pan F. Clifton, soudce Cory a j.

Slavnostní řečník Dr. Jan Papanek v anglickém a slovenském projevu rozvinul základní myšlenky Masarykovy filosofické a politické koncepce, které neztratily nic na své platnosti a uchovaly si nadčasovou hodnotu i dnes.

třežba od smrti Masarykovy uplynulo již 23 let. Ve své řeči vzpoměl Dr. Papanek také Jana Masaryka a jeho tragické smrti před 13ti lety. Dr. Papanek se nám představil jako politiký realista, který dovede politické události analyzovat a hodnotit věcně bez romantického zabarvení.

Umělecká část večera byla vyplněna orchestrem p. Jablonského. Melodie Smetanovy, Dvořákovy a národních písní přenesly k nám kus staré vlasti nám tak blízké a piece tak vzdálené. V závěru pořadu zazpívala p. Wala Zabažan píseň emigrantů.

Vzpomínkový večer uspořádal Masaryk Memorial Institute Inc. za spolu

účasti čs. demokratických organizací a to: Sdružení členů Rady svobodného Československa, Československého národního sdružení, Farní osady sv. Václava v Torontě, Jednoty čs. Protestantské, Telovcvičských jednot Sokol I. a Sokol II. a Čs. Orla v exilu. P. V. Havlík v zahajovacím projevu vyzval skutečnost, že vzpomínkový večer pořádá se jednolitě za spolupráci shora jmenovaných organizací, a vznesl apel, aby bylo zapomenuto na to, co nás oddaluje od žádoucí spolupráce. Taková slova neslyšeli jsme dosud od p. Havlíka a chceme je bráti za obousměrný závazek v naší krajaněské veřejnosti.

Zrození slovenské "nezávislosti"

Nedávno vyšla v nakladatelství Simon and Schuster v New Yorku kniha Williama L. Shirera, nazvaná "The Rise and Fall of the Third Reich". V kapitole nadepsané "Slovakia 'Wim' its Independence, autor popisuje zrození Slovenského státu (str. 437-44-). Z pasáží, které otiskujeme v téměř doslovném překladu, se mimo jiné dovídáme, že ani samotná deklarace slovenské "nezávislosti" nebyla prací zakladatelů slovenského státu. Autorem této deklarace byl Hitlerův ministr zahraničí Ribbentrop! Tak neslavně vznikl "Slovenský stát"...

"DURČANOV A MACH PŘIJATI
GOERINGEM
"Několik dní po Mnichově, 17. října, Goering přijal dva slovenské vůdce, Ferdinanda Durčanského a Milada Masaryka. Durčanský, který byl zástupcem ministerského předsedy nově zřízeného autonomního Slovenska, ujistil polního maršála (Goeringa), že Slováci si přejí "úplnou nezávislost s vlastní úzkými politickými, hospodářskými a vojenskými vztahy s Německem."

TUKA PRIJATÍ HITLEREM
12. února (1939) Hitler přijal v budově kancelářství v Berlíně Dr. Vojtěcha Tuku. Jednalo se o slovenských vůdců, kterého došlo žalářování zavřeno proti Čechům.
Oslavuje Hitlera "Můj Vůdče" (jak tajný německý zápis zdůrazňuje), Dr. Tuka promluvil německou diktátorem, aby učinil Slovensko nezávislým a svobodným. Tuka prohlásil: "Můj vůdče, vkládám svou věru lidu do Vašich rukou. Můj lid očekává od Vás své úplné osvobození."

Hitlerova odpověď byla vybihává. Řekl, že bohužel, slovenskému problému nerozuměl. Ze koby byl viděl, že Slováci chtěli být nezávislí, býval by to zřídil v Mnichově. "Vidím, že Slovensko je nezávislé, by pro něho bylo uspokojením. Mohl by zaručit nezávislé Slovensko kdykoliv, třeba i dnes." Pro profesora Tuku toto byla rovněž potěšující slova. Profesor Tuka pozdravil řekl: "Toto byl největší den mého života."

HÁCHOVO DILEMA
Počátkem března, 1938, (Čeli) byli postaveni před hroznou dilemou. Se paratistické hnutí na Slovensku a Pod

karpatské Rusi, podacované, jak jsme videli, německou vládou (a na Podkarpatské Rusi také Maďarskem, které si dělalo choutky na obsazení této malé země) dosáhlo takového bodu, že kdyby nebylo udušeno, Československo by se rozpadlo. V takovém případě by Hitler určitě obsadil Prahu. Na druhé straně, kdyby centrální pražská vláda zaslala pro separatism, Hitler by využil vzniklých nepokojů k pochodu na Prahu.
Česká vláda, po dlouhém váhání a teprve, když provokace se staly nesmířitelnými, se rozhodla pro druhé řešení. President Dr. Hácha 6. března rozpustil autonomní vládu Podkarpatské Rusi a v noci z 9. na 10. března autonomní slovenskou vládu. Na druhý den nařídil zatčení slovenského premiéra Monagiora Tisa. Dr. Tuka a Durčanského a vyhlásil na Slovensku stanné právo.

SIDOR A TISO
Tak přišel čas, aby Hitler "osvobodil" Slovensko. Karol Sidor, který zastupoval slovenskou vládu v Praze, byl jmenován prezidentem Háchovou novým slovenským přemierem na místo
Pokračování na str. 4

Jestliže Moskva opravdu čeká na to, aby mohla nasadit masku utražené dobrovolnosti a aby dnešní údobí poměrně příměří mohla dramaticky zakončit, místo aby je spolu s americkou vládou prodloužila a prohloubila, pak ovšem některé konkrétní stránky sovětské zahraniční a vojenské politiky nabývají jasněho smyslu. Vypadá to tak, jakoby Moskva úměrně na adre su Washingtonu jen ziskávala čas k tomu, aby v kritických oblastech světa vybudovala pozice vojenské síly. To jsou ty dvě doznívající sovětské zahraniční politiky. V lidové mluvě se tomu prostě říká příprava na vyděračství.

Do toho zapadá to, co provádí Sovětský svaz v posledních týdnech v indochínském království Laosu. Počátkem března americký a anglický tisk uveřejnil podrobnou a věcnou zprávu o tom, kolik válečného materiálu bylo nahromaděno v severní části Laosu, kterou mají v moci komunisté. Rusko tam už dodalo těžké dělostřelectvo, sovětskou obrněnou vozbu vybavenou dvouhlavňovými děly, nákladní auta, houčnice, lehké a těžké kulometry. Komunisté v Vietnamu mají na starosti ruské kanony a obrněné vozy. Současně cvičí komunisty z Laosu v současné a tímto zbraním.

Pozemní míry rovněž kladou komunisty z Vietnamu. Využde se promítají ruské filmy a ruší technici natáčení na pásky projevy a programy pro rozhlasovou stanici místních komunistů. Zatím co se komunistická pýchota zalopákuje — v Laosu teď nastanou tropické deště — spojení mezi jednotlivými jednotkami udržují v Rusku vyrobene jeepy a jiné sovětské vojenské automobily. — Zkrátka, zatím co se Moskva občas posmívá směrem k Washingtonu, na severu Laosu rozvíjí činnost jako ve vojenském táboře v předvečer ofenzivy.

Okud pocházejí tyto podrobnosti o poměrech v komunistické táboře na severu? Stala se podivná věc. Bývalý ministerský předseda Laosu, princ Souvanna Phouma, který v prosinci uprchl do exilu, do sousední Kambodže, dostal od Sovětů nabídku, aby navštívil nyní kraje severního Laosu, které mají teď v rukou komunisti. Souvanna Phouma, nakonec vyhověl, i když mu bylo jasno, že ho tato cestou chytí komunisti připoutat k sobě. Na cestu si však vzal s sebou dva zástupce západního tisku, aby se na situaci podívali. Jeden z nich je redaktorem londýnského Daily Telegraphu, druhý je redaktorem New York Times. A protože to bývalý ministerský předseda Laosu položil jako podmínku, Rusové po delším otálení souhlasili. Tak se nakonec dva západní novináři spolu se Souvanna Phoumou dostali nejdříve do hlavního města severního komunistického Vietnamu, Ha noi, a odtamtud pak na komunistické partyzánské území. Druvau obstaral sovětské vyvezení v Kambodži Alek sandr Abramov, který dal seo tento úel k dispozici ruské letadlo, říjku- na-14.

Jestliže účelem sovětského prvního
Pokračování na str. 4

COLLINWOOD - PAPANEK

Dokončení ze str. 1

Dr. PAPANEK: Perhaps only those who follow closely what is going on in Czechoslovakia can realize fully the extent of the resistance to the present regime. We have proof of it, because there is a continuous campaign of repression. People are being executed in small numbers or put to trial and imprisoned all the time... never on a scale sufficient to attract worldwide interest. But the process never stops.

Mr. READE: Probably no one is better equipped to report to the Czechoslovak people on the activities of the United Nations because you were, in fact, Chief of the Czechoslovak delegation for the first three years of the United Nations' life, and so must be thoroughly familiar with its constitution and its procedures.

Dr. PAPANEK: My association with the United Nations reaches back to the founding convention in San Francisco in the spring of 1945. I was a member of the Fourteen Man Committee which drafted the charter and served as chief of my country's delegation until the coup d'état, by which the Communists, with Soviet guidance, destroyed every last vestige of democracy in my country. Obviously — I could not continue indefinitely to represent Czechoslovakia — But before I left my office, I brought the political interference with Czechoslovakia's internal affairs before the Security Council. It was put on the agenda and discussed for three months until the Soviet exercised the inevitable veto. It is now — twelve years later — still in one of those United Nations pigeon holes labelled "Unfinished Business".

Mr. READE: From past observations, it would seem difficult to get anything out of those pigeon holes so long as the Soviet hawk is perching on the top. But, at least, it can be said that the United Nations has made some progress inasmuch as that what has been vetoed is not killed forever. It can be brought up before the General Assembly again.

Dr. PAPANEK: That is true. The powers of the General Assembly were

CHARTA

Dokončení ze str. 1

zaujímá v dějinách důstojné postavení. Svou podstatou je charta udělením práv a výsad nebo jejich potvrzením. Udeľovali je císařové, panovníci, papežové, v nové době vláda. Významné charty mají též svá jména či označení buď podle úvodních slov, zvláštností počtu či dle všeobecného obsahu listiny. Mezi nejvýznamnější patří jistě Edikt milánský z roku 313, jímž římský císař Konstantin Veliký udělil po slavném vítězství na Maxentiem svobodu křesťanům. Ve středověku to byla známá Magna Charta a celá řada výsadních listin, které ve vývoji lidského společenského dopady až k soudobému pojetí lidských práv.

Nejstarší takovou listinou v našich národních dějinách je jistě "Indus-

increased at the expense of the Security Council, because of the moderate use of the Soviet veto. And real discussions of important matters developed in the General Assembly, which has helped to generate a strong world opinion against the arbitrary behaviour of the Soviet Union.

Mr. READE: Can you recall off-hand how many times the Soviet Union has taken advantage of the power of veto?

Dr. PAPANEK: It has almost got beyond counting... but, if I am not mistaken, it is close to one hundred.

Mr. READE: This, in itself ought to serve as a warning to all the world, because of the other four powers enjoying the right of veto, I think only one has taken advantage of it — and that only on two occasions. As a man of long association with the United Nations, is it likely in your opinion, that the Soviets will succeed in destroying the office of Secretary General and replacing it with an Executive Committee, upon which Communist, Western and Afro-Asian Groups are represented?

Dr. PAPANEK: Not under present circumstances. This would require a revision of the charter. And that could only be accomplished by a two-thirds majority in the General Assembly and unanimous agreement in the Security Council among the permanent members.

riase tuae" z roku 880, kterou vydal papež Jan VIII. sv. Metoději. Potvrzovala slovanskou liturgii, zřízení velko moravského arcibiskupství a měla též dalekosáhlý význam politický, neboť zbavovala výbojně Němce jakýchkoli nároků na t. zv. "misijské" slovanskou oblast. Jiné význačné listiny se vztahují k povýšení Čech na království a k dědičnosti trůnu, k založení Pražské university, k výsadem náboženským, uděleným na koncilu basilejském. Listinami byly dány též výsady jednomo- na úkor svobody druhého. Smutným příkladem jsou privilegia udeľovaná cízi šlechtě a Pragmatická sankce Karla VI. z r. 1713, jež prakticky znamenala konec české samostatnosti.

Významnými listinami byly na severoamerickém kontinentě zakládány na voanlické kolonie, český princ Rusop obrátil r. 1670 královskou Chartu k založení Hudson Bay Company v Kanadě. Nejvýznamnější pak jsou jistě Přísahy americké nezávislosti z r. 1776 a v poslední době Charta Spojených národů, vyhlášená v San Francisku r. 1945.

Listiny - charty, jež se v moderních dobách uděľují vládou různým výchovným a dobročinným organizacím, odpovídají poněkud středověkým zakládacím listinám klášterů. Býval jimi zajištěn zpravidla vlast- ní příjem ve formě pozemkové drobnosti, nadacími či výsadou vaří pivo, zároveň však listiny určovaly poslání klášterů, jež vedle činnosti náboženské mohlo být kulturně-výtvarné, literární, školské, sociální — zejména při zřizování špitálů a starobinců — ba i národohospodářské, když bylo nutno odborně udržovat lesy, robníky nbo získat novou půdu pro polnohospodářství. Důležitost listin nepočítavá však konec konců jen v písemném obsahu, ale v tom, jak bylo písmo naplněno pilí, genialitou ducha a milosrdenstvím.

Kongres Československého národního sdružení v Kanadě, svolaný na dny 11. a 12. března 1961 do Hamiltonu, Ontario, bude už v aktu slavnostního předání Charter-u zástupcem federální vlády uděľostí historickou. O význa- mu rozhodneme my, naše dobrá vůle a schopnost naplnit vyhlášený program. Shromáždí se při té příležitosti velký počet krajanů z blízkých i dalekých míst, řada významných hostů a výsypitelských novinářů. Nevím, co kdo očekává od sjezdového jednání a voleb. Píjeji si, aby po skončení nám

řiků, které zůstávají venku asi celou zimu.

Zastavil jsem se na hodnou chvíli při dolním okraji sadu, jenom několik kroků od dálnice silnice, vedené soube- žně s drahou. Na záhonky v podobě půlměsíce tam zasadili dávne známé z venkovských zahradek, kterým v čechách říkájí měšičky a na Moravě slunčičky. Portugalská odrůda, posilovaná teplem a hojnou vláhou, má velké květy se širokými plátky a také stonky a listy jsou mocnější a dužnatější než v krajích daleko na severu. Záhonky byly vlastně už v odkvetu a zanedlouho se na nich objeví patrně něco jiného.

Kolik mrazivých větrů se přičene přes zahradky v Čechách a na Moravě kolikrát se stáhla na východní stranu, ale ani tam dlouho neobstála. Pamatoval jsem si z dřívější cesty po Portugalsku hlavní obrys měšičkové plánu a pustil jsem se bez rozmyšlení a bez hledání do lázeňského sadu na mírném svahu od vody ke kasnu. Je to obdělán, který má na východní a na západní straně okrasu z palet ve dvou řadách. K nim se připojují na obou stranách pásy jednolitých stromů a keřů, v létě po jich, v zimě pro ozdobu. Uprostřed jsou záhony, rozmělně vykraňované, aby se celý obdělán, až bude v plném květu, podobal pestrému koberci.

Ale jaké květy čeká na konec ledna i v místě doporučeném za útepek před vlezavou zimou v severnější poloze? Nebylo ho mnoho a několik záhonů bylo zjevně teprve před několika dny vyplněno sazenicemi ze skleníků. V jednom místě jsem zahlédl chlupatý koníček. Na dvou záhonech až skoro před kasnem ležely ibišky, drobné keřky o jednom květu a v trochu rozouhané jednom. Lépe se jistě vedlo kopretinám v podobě ke-

PATNÁCTÝ BŘEZEN

"Naše Hlasy" uveřejnily v minulých měsících serií článků pod názvem "Patnáctý březen", jejichž autorem je pan Szalatnay-Stacho. Tyto články vyjadřují zkušenosti, osobní dojmy a závěry autora, a nikoliv stanovisko redakce "Našich Hlasů".

Články byly otištěny, poněvadž před stavují zajímavě psaný záznam o událostech, o nichž zatím nebylo mnoho napsáno. Je pravdou, že redakce měla někdy pochybnosti o historické přesnosti a správnosti některých údajů pana Szalatnaye-Stacha (na příklad předání našeho variantského vyslanectví Němcům) a hodnotnosti některých jeho pramenů. Domnívali jsme se však, a v tom jsme se nemýlili, že takové, nejspíš pravdivé a nezpochybně budou uvedeny na pravou míru osobami, které byly účastníky popisovaných událostí.

REDAKCE

Byli jsme si rovněž vědomi určitých rozporů v závěrech pana Szalatnaye-Stacha, zvláště pokud jde o presdenta Beneše. — Domníváme se však, že naši čtenáři jsou schopni učinit si vlastní závěry.

Uvítali jsme diskusi, která se kolem článků pana Szalatnaye-Stacha rozvíjela, a děkujeme pánům Dr. Juraji Slávikovi, Dr. Františku Schwarzenbergovi, profesorovi Vratislavu Buřkovi, návoji, Dr. J. Valentovi a Václavu Benešovi za jejich příspěvky a připomínky.

Domníváme se, že jednou z funkcí exilových novin je hledání pravdy o minulosti. Chceme věřit, že články pana Szalatnaye-Stacha a diskuse, která se kolem nich rozvíjela, přinesou k osvětlení jednoho úseku naší nedávné minulosti.

Uděľte radost Vaším drahým ve starém kraji. Pošlete jim dárkové certifikáty na nákup bezcelného zboží. Za dárkové certifikáty zasláné do kraje přes INTERNATIONAL AGENCY SERVICE mohou Vaši drazí nakoupit co jen chtějí. Potravinové balíky a dárkové certifikáty můžete poslat v každém množství v tak často jak si přejete. Objednávky přijímáme z celého světa. — Chystáte-li se na návštěvu do starého kraje, obraťte se na naše cestovní oddělení, které Vám vybaví všechny potřebné doklady, kupony, lodní a letecké listky.

Obraťte se vždy s důvěrou na největší krajanskou firmu



DÁRKOVÉ CERTIFIKÁTY

V roce 1959 dostalo kanadské státní občanství 61,685 přistěhovalců mnoha různých národností.

čení jako "Tribuna" v Des Moines 17. září 1938:

"Ar už se s českým národem stane cokoliv, nikdo nebude moci říci, že za nejnepříznivějších okolností nedovede zachovat důstojnost lidstva a demo-

PRVOTŘÍDNÍ
UZENINY A MASA
nakupujte u krajanické firmy

BLOODALE
MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344
MAJITEL ARNOST FANTL

JARO V LEDNU

Otařak Odložil

Bylo půl deváté večer, když se naše letadlo vzneslo na cestu přes oceán. Hodinky ukazovaly dvě po půlnoci, když někdo z posádky hlásil, že se přibližujeme k evropskému břehu a že za chvíli budeme v Lisabonu.

Leteli jsme necelých šest hodin v tmavé lednové noci nad mořskými vodami, nad zimou, nad neklidem a nekladem ve světě. Leteli jsme hodnou chvíli ve větru, který námi smýkal, ale potom přišlo utišení a jistota, jako bychom se pohybovali po rovné a hladké cestě.

Evropské hodiny se pohybuje za sedminkou. Rozednívalo se a ještě než jsme se spustili do černých mraků, za hlídali jsme z okna dlouhého letadla odlesk vycházejícího slunce. Ještě čtyři dny maly přejít do konce prvního měsíce v roce.

Nechystal jsem se na tuto cestu s velikými nadějemi a s přemýšlenými požadavky. Nikdy jsem si nechtěl, že bych byl spokojen, kdybych se mohl aspoň hodnou chvíli na mírném slunci, na místě bez větru, který studí a pláči zároveň, bez sněhu mokvajícího či sypkavého — dolehla na mne dost těžko letošní zima s mrazy a metelnicí. Ještě před Vánocemi, říkal jsem si, že bych pozdravil naděně i kopřivu, kdyby někde vyrazila a měla se k světu. Nepomyslil jsem si, když mne přátelé odvádzeli k letišti, že nebudu čekat ani dva dny a že vyhlédnu hodnou chvíli zasněženou několikrát!

Lisabon, jeden z nejznámějších evropských přístavů, neleží při otevřeném moři, nýbrž na řece, která vychází ze španělska pod jménem Tejo a v Portugalsku se jmenuje Tejo. Podél

severního břehu, na kterém je rozlehlý Lisabon, vznikl skoro neprotřetý jazyk předměstí a městeček, které spojuje navzájem elektrická dráha. Vycházejí ze stanice na nábeží Sodre a končí v Cascais, městě o necelých desítkách tisíc obyvatel. Nejpřepětí z čertých zastávek má Estoril s kasinem a se slavným počtem velkých i skromnějších hotelů.

Vlak zastavil v Estorilu několik minut po dvanácté. Po ranní mlze, za které jsme ještě vyjždili, už nebylo památky. Mračna roztrhala poledním sluncem se stáhla na východní stranu, ale ani tam dlouho neobstála. Pamatoval jsem si z dřívější cesty po Portugalsku hlavní obrys měšičkové plánu a pustil jsem se bez rozmyšlení a bez hledání do lázeňského sadu na mírném svahu od vody ke kasnu. Je to obdělán, který má na východní a na západní straně okrasu z palet ve dvou řadách. K nim se připojují na obou stranách pásy jednolitých stromů a keřů, v létě po jich, v zimě pro ozdobu. Uprostřed jsou záhony, rozmělně vykraňované, aby se celý obdělán, až bude v plném květu, podobal pestrému koberci.

Ale jaké květy čeká na konec ledna i v místě doporučeném za útepek před vlezavou zimou v severnější poloze? Nebylo ho mnoho a několik záhonů bylo zjevně teprve před několika dny vyplněno sazenicemi ze skleníků. V jednom místě jsem zahlédl chlupatý koníček. Na dvou záhonech až skoro před kasnem ležely ibišky, drobné keřky o jednom květu a v trochu rozouhané jednom. Lépe se jistě vedlo kopretinám v podobě ke-

něco hodili. Nad západním obzorem se seskupily páry a slunce se za nimi schovalo, než se kdo nadál. Nedělnímu odpodílen nebyl však náraz kokoc. Slunce si ještě jednou prorazilo velkou trhlínu a naposled rozhodlo mde, oranžové světlo po moři v pří- blihu, po cestě z hrobatých kamenů a po městě s palmami a stavbami z minulého století i docela novými.

★

V poslední lednový den jsem se vydal na dlouhou cestu do Evory. Věděl jsem, že Evora kdysi bývala jedním z nejvýznamnějších středisek portugalského života a že stojí za návštěvy. Nedostal jsem se tam v srpnu, protože jsem se bál jízdy otevřeným krajem za letního úpalu. Na konci ledna byl výlet do Evory o mnoho příjemnější než byl za pokročilého léta. Přišel-li jsem o něco na barvač, vytvořil se to snad jinde.

Reka Tejo je v Lisabonu tak široká, že by bylo těžko a nesmírně nákladné překlenout ji mostem. Paměť Estramadry, světlí ještě novotou převážně cestující ze železniční stanice na druhou stranu. V Barreiru začíná trať, jejíž délka větve vede do nejjižnější portugalské oblasti, zvané Algarve, druhá ke vládní hranici a k městu Badajoz u španělské hranice. Po té se jede i do Evory, ale musí se přestoupit na stanici Casa Branca — Blůd d'm.

Knižky nebo letáčky, vychvalující Evoru, nemají mnoho uznání pro p'och krajinu, která se táhne od Tejo k jižnímu břehu portugalské země. Střízlivé slovo je na místě, ale než se neprovinně, přidáme-li k běžnému poousi několik lidnějších vět.

Poslední den v lednu jsem nemohl čekat dýti. Mohl jsem mít něco přes dvě hodiny — tolik trvá cesta z Barreiru do Evory — krajinou bez úsmě-

vu a bez zámkitu života. Mohlo být i hůře. Mohl jsem jet v husté mlze, nebo za deště, pro který by nebylo vidět ani na padesát kroků. Co bylo nad to, bylo darem s nebes a odměnou za neobjasně rozhodnutí odjet z hotelu ještě za časného rána a jet pravidelným vlakem.

Správní a politické rozdělení je někdy umělé, jinde se přímký k přirozeným přehradám, o nichž dobře vědí místní lidé a které někdy neuniknou ani pocestnému. Kamkoli svým vlyvem zasáhne moře a široká řeka, i písčité půda má dost vláhy a může se na ní rozvinout polní hospodářství. Vlak však stoupá nenápadně, postupuje od stanice ke stanici a asi za hodinu přije- de do oblasti, zvané Alentejo. Ta tihne k Evore jako ke svému přirozenému středisku a hlavnímu městu. Alentejo zjevně nemá mnoho spodních vod a v létě se nad ním mlokdy vytvoří vodnaté mračno — mluví-li prav du cestovní příručky.

Kousek za Barreirem pracovití lidé na rýžových polích, čistili strouhy mezi záhonky a zajiřovali vodě volný běh. Na povýšené pláni Alenteja by rýži už asi nikdo nevypěstoval. Mají tam olivové sady a k těm se připojují háje "korkovníků sivých", jak t'm sromím řečla Eliška Krásnohorská v piekladu Byronovy Childe Haroldovy pouiti. Na několika místech jsem zahlédl stádo ovčů jak se pásly na naschlé trávě. V těch končinách žijí pohromadě trnitý janovec, kaktus a agave a nebylo by tam mnoho veselých barev, kdyby si lidé nezasadili buď k obytným stavením nebo na okraji cesy mimosy. Tém prý světlí chladný vzduch a byly většinou ospalý květem. Nevěděl jsem až do toho dne, že mimosy neoznačnou nízký prý zeml, nýbrž dorostou do výšek, které domívaly švestkové stromy podél silnic.

Pokračování příště

Pokračování z min. čísla

Dnes jako tenkrát rozkveto kolo květin pod okny ložnice, jen nízký rozpánek, který je vroubí, mály vyrazl. Orličky, bílé, růžové, modré a fialové, ty květiny vesniček zahrad, které nikdo nesel a nikdo se o ně nestaral, jsou v plném květu. Větr je zanesl až do houštin jasmínu. Pivěnký, které Slávka nosila o Božím těle v kytičce a jejichž vosné listky spýla do zaprášené cestě před oltářem, zdobené březovými větvemi, dokvétají mezi bílými květy avšak a nízkými rozpánky. Vypadá to všechno jako začarované, ale to zavlnily asi šípky, větší bílé, poupatá u zluhého středu nežně narůžovělé. Zdaleka vypadají jak bohaté kytičky, zblízka voní meruňkovými jádry a jabloňovými květy. Oblí za zády se lehce vlní a těle praská a šustí v čerstvém větříku. Sem



Jindřich sem vyšel jednou v červnu, bylo to týden po tom, co se vrátil nadobro z Prahy. Celý den pracoval v horku na velkém obraze, s kterýmž píseš kopec norně potožil. Byl nyní tak unaven, že se mu nechťelo ani mluvit. Opustil proto maminku a Slávku, které se skřídily v kuchyni, a vyšel s houslemi ze dveří. Vyšel píseš vrátka do trávy a hrál. Soudě se sám rozbíhl po strunách a Jindřich vzpomínal. Myslel na letovní jaro, na věchná jara svého mládí, kdy se toulal kolem potůčků, aby našel už v únoru první červné protín na vrábách a namrzlé košťáci, kdy ho sdávaly nekladem jární věty, hučící ve větvích oheřku před okny, kdy za poleďné slézal sněh na slunečných místech a vřhla země voněla k záhradní. Tožili tehdy po dobrodružství, po vzrušení, ič by ho inspirovalo. bál se klidu

...mavného rytmu dní, nechtěl se smířit s tím, že ládně jaro nepřinese nic nového. Ale zvykl si pracovat celé dny, hrab se mu zbylých částí denního pohledu na daleké obzory, pokračování slunem. Pokračování píště.

Allen L. Fairclough

Minister of Citizenship and Immigration

Ušetřte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně
UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. - EM. 8-7316
Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa
3 POKOJE \$ 159.00



**ČESKÁ CUKRÁRNA
V HAMILTONE**
doporučuje
vidětské dorty
mandlové a ořikové,
české punchové dorty
a výborné občerstky

JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
213 KING ST. E. — JA 2-2323
Nestlé's and more handouts!

Mezitím se jeho žena, předsedkyně Pe-
rušnická pozdravila a v polovině ledna,
když byla záležitost předčasně projed-
návána před soudem, odmítla podepsat
žalobu, postavila se láskyplně na
Majstrovu stranu a prohlásila, že se
nepamatuje na to, co se vlastně on-
daci stalo. Majster však byl obžalován
pro těžké ublížení na těle a přehová-
vání nebezpečně zbraní. K obžalování
překvapivě se spisovatel přiznal k vi-
ně, vmenšil proti němu v soudní ob-
žalobě. Rozsudkem proti němu bude vy-
nesen 28. dubna tohoto roku.

Tak bude uzavrieť posledný dejstvo tohto tragického stíetnuti spisovateľa s americkou spoločnosťou. Rozsudok nebude však mať valného vlivu na literárny profil Normana Malera-spisovateľa.

ZAJEMCOM O CEJNAROVY NUTRIE
 sdílujeme nové telefonní č. LE 2-5031
 Navštivte naše prodejní místnosti na
 1055 BLOOR STREET W., TORONTO

SPORT

ČSR PORAZILO SSSR!

Již po první polovině rozehraného mistrovství světa amatérů v ledním hokeji bylo jasno, že boj o titul mistra světa se bude odehrávat mezi trojicí Kanada-SSSR-ČSR. Z okruhu užších favoritů vypadli hned v prvních zápasech obhájci titulu Američané, kteří prohráli 1:4 s ČSR, 4:7 s Kanadou a jen 4:4 remisovali se Z. Německem. Rovněž Švédové se ukázali slabšími mužstvem, než se čekalo. Prohráli hladce 2:6 s SSSR, porazili s náhrou Vých. Německo 3:2 a Finsko 6:2. Kanadčané vyhráli podle očekávání nad Jap. Německem 9:1, USA 7:4, a Vých. Německem 5:2, ale tento zápas v Lausanne byl ve značné překvapení. Východní Němci zásluhou svého výborného brankáře Hirsche vzdorovali plně dvě třetiny a udrželi nerozhodné skóre 0:0 a teprve v poslední třetině kapitulovali. Rusové po prvních třech lehkých vítězstvích nastoupili k úternímu zápasu v Zenevě proti ČSR. Ačkoli ČSR postoupila některé z býv. nepřehledných hráčů (jako Tikala ze Sparty a kladenské útočníky, kterým byla zastavena činnost v důsledku šňůrké arýry kolem zázkové kanceláře), ukázali hned v první třetině zápasu s Rusy nevykvalitovanou duhu ducha a ujali se vedení dvěma brankami Starého (Slován Bratislava). Rusové pak xyrovali a ujali se vedení 3:2. V minulosti již kolikrát v takových rozhodujících okamžicích souborů s ruskými reprezentanty čs. sportovci zklamali. Nebylo však tomu tak v úterním zápase ve švýcarské Zenevě, v městě, kde před válkou žila Společnost národů, jejímž sekretářem byl prezident svobodné československé republiky dr. E. Beneš. — Čs. hokejisté nepodlehli depresi a vyrovnali hned na 3:3 a ujali se vedení 4:3. Rusům se ještě jednou podařilo vyrovnat — a naposledy — na 4:4. Dramatická poslední třetina se odehrávala za nádešného povzbuzování 12.000 diváků, kteří pláli Českoslovanům. A hrdinou se stal Vlastimil Bubník z Brna (je též výborným útočníkem a střelcem čs. národního fotbalového mužstva). Jeho dvě branky rozhodly o vítězství. Poslední padla teprve několik vteřin před koncem hry. Rusové podlehli za stavu 5:4 pro ČSR poslední zofalý útok i se svým brankářem, zachánil alespoň nerozhodné. Čs. obrana je zastavila a přelila do protiouku. Z přivávky Pantůčka vystřelil V. Bubník do prázdné branky puk, který znamenal konečně a první vítězství ČSR nad Rusy v histo-rii mistrovství světa vůbec — 6:4. (Nejlepší výsledek ČSR s SSSR byl 4:4 v roce 1958 v championátu, který vyhrál kanadský team Whibby Dunlop, — dnes již toto mužstvo neexistuje.)

"Klíčovým" zápasem na cestě k mistrovskému titulu se stal čtvrtiní soubor Kanada-ČSR v Lausanne, čs. reprezentanti se ujali vedení v první třetině hry 1:0 brankou Vlascha. Kanadé se podařilo v druhé třetině vyrovnat na 1:1 a přes oboustranné útoky obou mužstev skóre zůstalo nezměněno zásluhou výborných brankářů. A tak se porovnála předpověď, že o titulu mistra světa rozhodne až nedělní zápas Kanada-SSSR.

V tomto rozhodujícím zápase Kanadčané pesněvítězili porazili Rusko 5:1 a získali tak titul mistra světa před Českoslovenkem se stejným počtem bodů, ale Kanadčané mají lepší brankový oměr. ČSR v posledním zápase porazilo Švédové 5:2 a tím se stalo mistrem Evropy, zatím Rusové jsou třetí a Švédové čtvrtí.

NOVE TELEFONNÍ ČÍSLO

EM 3-8888 (4 linky)

Cestovní porady ZDARMA

AIR & OCEAN

TRAVEL SERVICE

1 ADELAIDE ST. E.,

at Yonze St.

TORONTO

(obchod v přízemí)

Majitel K. BUZEK

Nakupujte u našich inserentů!

DR. FR. GIGAL, zubní lékař,

promovaný na univerzitách v Praze,

Brně a v Torontě

86 BLOOR STREET W. - WA 4-6434

Ordinuje dle dohody.

SOKOLSTVO

Tělocvičná jednota Sokol "Masaryk" Montreal konala svou řádnou valnou hromadu 18. února v hale slovenského kostela. Valná hromada byla pěkně navštívena a průběh se vyznačoval vysokou úrovní. Z podaných zpráv všech členů byla patrna zvýšená činnost jednoty v minulém roce, což bylo přitomnými členy s radostí vzato na vědomí. Zvláště potěšila zpráva náčelníka, že vykazovala podstatné zlepšení návštěvy ve cvičení všech složek. Po udělení absolutoria odstupujícímu výboru byl zvolen tento nový výbor: starosta ing. B. Falta, místopředseda dr. Ivan Bujna, zpravodatel Fr. Vidláček, náčelník S. Škála, náčelnice A. Vidláčková. Členy nového výboru: M. Šerlová, Z. Dobrovolný, J. Carda, V. Chochol, A. Dojčák, J. Sládek, J. Vadura, A. Fogl. Náhradníci: J. Frym, D. Tušlová, Z. Kentová, H. Dojčáková, Revisioři útlů: M. Novák, J. Holnan. Smírčí soud: F. Ševčík, V. Falová. Po stanovení všech člen-ských příspěvků na rok 1961 a pro-jeďání připravované činnosti, byla valná hromada oficiálně zakončena. Ihned po odchodu valné hromady byla podávána společná večere následována zábavně-kulturním večerem.

AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování
PROCK INSURANCE AGENCY
124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7916

POJIŠTĚNÍ VŠEOH DROHU
AUTO, POŽAR, OBCHODNÍ,
ZIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ
VELIN INSURANCE AGENCY
DR. D. VELIN
Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121
DON MILLS, ONT.
115 PLATEAU CRESCENT

VAROSLAV HUEBER
(Dr. Jur.) LL.B.
Tel.: EMpire 8-5536
Ste 215
ADVOKAT A VEŘEJNÝ NOTAR
57 Queen St. West, Toronto 1

FRANK'S MOVING
provádí stěhování a veškerou i
dálkovou dopravu.
Světě nám veškeré Vaše stěhování
FRANTA BAZIL
LE. 2-7724.

Tělocvičná jednota Sokol Toronto 2
vypisuje
SOUTEŽ
NA MÍSTO SOKOLNÍKA
Byt zdarma v sokolovně, týdenní
plat, Komise z pronájmu budovy,
šatna ve vlastní režii.
Další informace a podmínky sdělí
starosta jednoty L. Vávra
LE. 5-7350 (od 7-8 hod. večer)
Pisemně nabídky zašlete na adresu
Sokol Gymnaastic Association
of Canada
1621 Dupont St., Toronto 9, Ont.

PETER L. OLIVER, D.C.
ZKUSENÝ CHIROPRAKTIK
722 Coxwell Ave.
HO. 1-5550

ZROZENÍ

SLOVENSKÉ "NEZAVISLOSTI"

Dokončení ze str. 1

Monsignora Tiso. Po návratu do Bratislavy, sídla slovenské vlády, v sobotu 11. března, Sidor svolal schůzi nové vlády. V 10 hodin večer tato schůze byla přerušena podvynými a očekávanými hosty. Seps-Inguar, oskavý nacistický guvernér Rakouska, Josef Buerckel, nacistický "Gauler" Rakouska, a pět německých generálů, si vynutili vstup do zasedání a vyzvali ministry, aby okamžitě vyhlásili nezávislost Slovenska, jinak že Hitler, který se rozhodl vyřešit definitivně a okamžitě slovenskou otázku, ztratí zájem na osudu Slovenska.

Sidor, který byl proti úplnému přerušování všech vztahů k Čechům, se pokoušel získat čas, ale přišli ráno Monsignor Tiso, který uprchl z kláštera, kde měl být v domácí vězení, požadava schůzi vlády, ačkoli už sám nebyl členem vlády. Aby zabránil dalšímu přerušování vysokými německými hodnostáři a generály, Sidor svolal schůzi do vlastního bytu, a i když ani jeho byt nebyl bezpečný, poněvadž německé jednotky obsazovaly město, schůze byla přeložena do kanceláří místních novin. Tam Tiso Sidorovi oznámil, že právě obdržel telegram od Buerckela, zvučící ho k okamžité návštěvě u Hitlera. Buerckel hrozil, že v případě odmítnutí, dle německé díve vypočodují na Slovensko a Slovensko bude rozděleno mezi Německo a Maďarsko.

RIBBENTROP AUTOREM SLOVENSKÉ DEKLARACE NEZAVISLOSTI

Když Tiso a Durčanský přibýli na kancelářství v Berlíně v 7:40 hodin večer 13. března, byli přijati Hitlerem v přítomnosti nejen Ribbentropa, ale i Hitlerových dvou nejvyšších generálů, vrchního velitele německé armády Brauchitsche a velitele OKW Keitel.

Hitler řekl, že povolal Tisa, aby slovenská otázka byla vyřešena v co nejkratší době. Otázka zní: Přije-li Slovensko nezávislost či nikoliv? To je otázka ne dnů, ale hodin. Přije-li si Slovensko nezávislost, Hitler bude vat, ale dokonce ji i zurčí. Kdyby Slovensko váhlo nebo odmítlo od-loučení od Prahy, Hitler ponechá osud Slovenska událostem, za které není zodpovědný.

V tomto okamžiku, podle německého zápisu, Ribbentrop předal Hitlerovi právě dolehlé hlášení, oznamující po-byt maďarských jednotek na slovenských hranicích. Hitler si hlášení přečetl, sdělil obsah Tisovi a vyslovil na-dej, že Slovensko se brzo rozhodne. Tiso neučinil rozhodnutí okamžitě. Žádal Hitlera, aby mu promluvil, jestli-že, pod vlivem Hitlerových slov, ne-může učinit rozhodnutí okamžitě. — Rychle však dodal, že Slováci "doká-ží, že jsou hodni Vůdcovy laskavosti."

To bylo dokázáno v konferenci, která probíhala dlouho do noci na ministerstvu zahraničí. Podle norim-berské výpovědi Kepplera, Hitlerova bratislavského tajného agenta, (Kep-pler zastával podobnou funkci ve Vi-dni těsně před "Anschlussem"), Němci pomohli Tisovi vypracovat tele-gram, který Tiso měl poslat po ná-vratu do Bratislavy, vyhláškou slo-venskou nezávislost a naléhavě žá-da-jící Vůdce, aby převzal ochranu nové-ho státu. Tento telegram, značně zkrá-cen, byl poslán Tisou 16. března a Hitler okamžitě odpověděl, že ochranu Slovenského státu rád převzme.

Téže noci (13. března) na minister-sivu zahraničí Ribbentrop rovněž vy-pracoval slovenské vyhlášení "nezá-vislosti", dal je rychle přeložit do slo-venštiny, aby Tiso je mohl s sebou vzít do Bratislavy, kde je, podle hlá-šení německého agenta, v nepatrné po-změněné formě přečetl slovenskému parlamentu v úterý 14. března. Poku-sy několika slovenských poslanců ale-spoň debatovat o této proklamaci ne-zavislosti byly udušeny Karmasinem, vůdcem německé menšiny, který hro-zil, že v případě odkladu vyhlášení nezávislosti německé jednotky obsadí zemi. Pod touto hrozbou pochybující poslanci se vzdali dalších pokusů. Tak se zrodilo "nezávislé" Sloven-sko 14. března 1939.

NEBEZPEČÍ

NOVÉHO IMPERIALISMU

Dokončení ze str. 1

a návštěvy partyzánského Laosu bylo potvrzení dojem, že tam Sověty vybu-dovaly důkladnou základnu pro vál-ku, pak do značné míry svého dosáhli. Při tom je zajímavé, že se celá situace na pomezí Laosu a severního Vietna-mu vyvíjí pod vedením Rusů, kteří svou přítomnost ani nezakrývají — Aspoň na první pohled není tedy jasné, že by v situaci hrála větší roli komu-nistická Čína — ačkoli celé ono komu-nistické hemžení mezi Laosem a Vietna-mem se rozvíjí na samotném pohrani-čí jihozápadní Číny. To by nebylo ov-šem v Asii nic nového. Jak dnes ví-me, korejská válka byla rovněž v prv-ní fázi připravována spíše Sověty než Čínou. Čínská armáda zasáhla teprve poté, co Rusy vyčvěřila severokorejs-ká armáda byla rozprášena.

Okázalé vypínání komunistických vojenských sil v severním Laosu patří ovšem k oblíbené taktice komu-nismu — jde-li o to zastrážit nekomu-nistického populárního vůdce do stí-sněné pasivity. Teď v březnu tedy ru-ské tanky, děla, ruské obrněné automo-bily mají u bývalého ministerského předsedy vzbudit asi podobný dojem, jaký měl být vzbuzen u presidenta Beneše v únoru 1948, kdy mu po okny Hradčan pochodovali ozbrojení komu-nisté, dělnické mládež a kdy se Ko-peckého rozhlas snilaz vzbudit dojem větší síly, než komunisté tehdy měli. Roli Zorina v jihovýchodní Asii hraje, jak se zdá, soudruh Abramov.

Dne 2. března americký velvyslan-ec Stevenson promluhl na adresu So-větů a zejména Zorina tuto naléhavou výstrah: "Existují historické zákony", které jsou ještě hlubší a ještě nevyhnutelnější než zákony, které si vymysleli Marx a Lenin. Jsou to zá-kony, které se netýkají ani třídních vztahů ani hospodářského vývoje, nýbrž povahy a osudu člověka samot-ného. A mezi tyto nemenné zákony patří také jistota, že válka je důsled-ek toho, že se nový imperialismus snaží vniknout mezi zříceniny imperia-lismu starého."

Toto Stevensovo varování se týkalo komunistických pokusů proměnit roz-pad belgické koloniální říše v Kongu v nové bojiště. Ale tato Stevensova výstraha se nutně týká také Laosu, kde se Sověty pokoušejí vojensky pro-niknout do zřícenin toho, co kdysi bý-valo francouzskou Indočínou.



POUŽIJTE ZNÁČNÝCH SLEV PRO CESTOVÁNÍ
V ZIMNÍ SEZONĚ

KENNEDY TRAVEL BUREAU

296 QUEEN ST. W., TORONTO, ONT., CANADA

Telefon: EM. 2-3226

Odborně vyřídí cestu kamkoliv ve světě. — Visa, pasy, imigraci,
návštěvy do Kanady, předklady a pojištění.

Zastupujeme veškeré letecké linky a lodní společnosti
ORBIS, IBUSZ, INTOURIST. — Dárkové bezcelné zásilky.

CESTOVNÁ SLUŽBA

ČESKOSLOVENSKO - POLSKO - MAĎARSKO - RUSKO - UKRAJNA

Cestovanie Lietadlom - Ložou - Lístky predplateno - Lístky na splátky

Dárkové balíčky

Volajte lebo píšite na: Mr. RUDY KOREN

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

697 BAY STREET, TORONTO 2, ONT. - EMpire 6-9488.

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKÁŘ

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

HLÉDA SE muž či žena příjemného
vystupování se zájmem o práci v
cestovním oboru. Nejde o celodenní
zaměstnání. Napíšte nám jaké máte
záliby a společenské styky. Nabídky
do adm. t. l. pod zn. "Universal"

Nakupujte u našich inserentů!

Máte zaplacené předplatné "N. H."?



NOVÉ KOŽICHY
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží ze zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925